# JAARVERSLAG 2025

# Stichting Behoud en Herbestemming Religieus Erfgoed

## Inhoudsopgave

**1. Verslag van het bestuur** 4
**2. Financieel verslag** 6
2.1 Balans 6
2.2 Staat van baten en lasten 7
**3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling** 8
**4. Toelichting bij de balans** 9
**5. Toelichting bij de staat van baten en lasten** 10
**6. Overige gegevens** 11

# 1. Verslag van het bestuur

Het jaar 2025 is afgesloten met een resultaat van € 1.998,-. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de bestaande reserves. Er zijn geen legaten of bijdragen verkregen het afgelopen jaar.

Stichting BHRE volgt continu de ontwikkelingen binnen het domein van religieus erfgoed en speelt waar mogelijk in op nieuwe bewegingen en behoeften. In 2025 zag Stichting BHRE het aantal leegkomende kerkgebouwen verder toenemen, evenals de vraag om ondersteuning bij het vinden van een nieuwe bestemming. Een veelgebruikt vertrekpunt voor eigenaren en gemeenten is het opstellen van een kerkenvisie: een strategische visie op de toekomst van kerkgebouwen in een gemeente. Dit gebeurt in dialoog tussen de gemeente, kerkeigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties. Samen bespreken zij de toekomst van alle kerkgebouwen, monument en niet-monumentaal, oud en nieuw. Welke blijven in gebruik als kerk? Welke lenen zich voor nevengebruik? En welke krijgen een volledig nieuwe functie? Inmiddels zijn veel kerkenvisies afgerond, maar het vraagstuk van de leegstaande kerken is nog allerminst opgelost. Het onderwerp blijft complex en de voortgang is beperkt.

Mede daarom heeft Stichting BHRE bijgedragen aan het voortbestaan van Reliwiki, de grootste online database op het gebied van religieus erfgoed in Nederland en de enige website die inzicht biedt in de omvang van de leegstand. Met ruim 175.000 pagina's en ruim 350.000 bezoekers per jaar is Reliwiki een breed geraadpleegde bron voor eigenaren, gemeenten, erfgoedprofessionals en geïnteresseerden. Die bezoekers zoeken er niet alleen historische informatie, maar ook praktische gegevens over de huidige functie van gebouwen. De betrokkenheid van Stichting BHRE bij Reliwiki gaat bovendien terug tot het begin: in het Jaar van het Religieus Erfgoed 2008 nam de stichting mede het initiatief tot de oprichting ervan. De voortdurende steun aan Reliwiki is daarmee niet alleen een praktische investering in een werkend instrument, maar ook een uitdrukking van de langetermijnvisie die de stichting van meet af aan heeft gedragen.

In 2025 droeg de financiering van BHRE bij aan een concrete en belangrijke stap vooruit: de succesvolle afronding van het project Reliwiki 2.0. Dit project kwam tot stand in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en kerkenverzekeraar Donatus. De kern van het project was het samenvoegen van twee waardevolle datasets: die van Reliwiki en die van het RCE-programma 'Kerken Tellen', dat zich richt op alle monumentale gebedshuizen in Nederland. Die gecombineerde data zijn nu ontsloten via een nieuw dashboard, waarmee gegevens over rijksmonumentale gebedshuizen systematisch kunnen worden vergeleken, verrijkt en actueel gehouden. Het dashboard is daarmee niet alleen een technisch hulpmiddel, maar een fundament onder de kwaliteit en betrouwbaarheid van Reliwiki als geheel.

De uitvoering van dit project steunde in belangrijke mate op vrijwilligers. Naast de circa vijftien vaste vrijwilligers die dagelijks bijdragen aan de website, werd een nieuwe, toegewijde groep geworven die specifiek aan het datakoppelingsproject werkte. Zij beoordeelden de verschillen tussen de twee

databases en verrijkten de gegevens waar nodig, zowel handmatig als via geautomatiseerde processen. Alleen al in april 2025 werden meer dan 200 van de ruim 2.200 objecten beoordeeld; de rest volgde in de maanden daarna. Deze vrijwilligers komen maandelijks online bijeen en ontmoeten elkaar jaarlijks fysiek, vaak gekoppeld aan een bezoek aan religieus erfgoed. Hun betrokkenheid en deskundigheid maken Reliwiki tot meer dan een database: het is een actieve kennisomgeving, gedragen door mensen met oprechte affiniteit met het onderwerp. De investering van BHRE heeft er mede toe bijgedragen dat dit mogelijk werd.

Tot slot ziet Stichting BHRE de noodzaak van een fonds of organisatie dat kerkeigenaren concreet kan helpen de impasse te doorbreken. Het ontbreekt hen immers vaak niet alleen aan kennis, maar ook aan de middelen om herbestemming daadwerkelijk te realiseren. De stichting blijft deze ontwikkeling actief volgen en zoekt naar mogelijkheden om hier een constructieve rol in te spelen.

Amersfoort, 1 juni 2026

De bestuurders,

S.C.J.M. Pijnenborg (voorzitter)
A.K.D. Boon (penningmeester, secretaris)
A.L.M. Nelissen
R.A.M. van de Bilt
S.R. Kocken

# 2. Financieel verslag

## 2.1 Balans

(bedragen x € 1,-)
Na resultaatsbestemming

| ***ACTIVA*** | | **31-12-25** | | **31-12-24** |
|---|---|---|---|---|
| Financiële vaste activa | | | | |
| Lening u/g | | 250.000 | | 250.000 |
| Kortlopende vorderingen | | | | |
| Nog te ontvangen rente | 854 | | 854 | |
| | | 854 | | 854 |
| Liquide middelen | | | | |
| Banken | | 47.670 | | 40.285 |
| | | **298.524** | | **291.139** |

| ***PASSIVA*** | | **31-12-25** | | **31-12-24** |
|---|---|---|---|---|
| Stichtingsvermogen | | | | |
| Overige reserves | | 293.049 | | 291.051 |
| Kortlopende schulden | | | | |
| Nog te betalen bedragen | 5.475 | | 88 | |
| | | 5.475 | | 88 |
| | | **298.524** | | **291.139** |

## 2.2 Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1,-)

**Staat van baten en lasten**

| | realisatie jaar 2025 | | realisatie jaar 2024 | |
|---|---|---|---|---|
| Baten | | | | |
| Rentebaten lening u/g | 7.500 | | 7.500 | |
| | | 7.500 | | 7.500 |
| Bedrijfslasten | | | | |
| Kosten website | - | | - | |
| Bijdrage Reliwiki | 5.386 | | 5.307 | |
| Notariële adviezen | - | | | |
| Bankkosten | 116 | | 161 | |
| Totale bedrijfslasten | | 5.502 | | 5.468 |
| **Resultaat** | | **1.998** | | **2.032** |

# 3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

**Algemeen**

De Stichting Behoud en Herbestemming Religieus Erfgoed, KvK nummer 30219466, statutair gevestigd te Utrecht, houdt zich bezig met vergroten van de belangstelling voor en kennis van het religieus erfgoed in Nederland.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

**Grondslagen voor waardering van activa en passiva**

**Financiële vaste activa**
Leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

**Vorderingen**
De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling.

**Schulden**
Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

**Grondslagen voor bepaling van het resultaat**

**Algemeen**
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

**Exploitatiesubsidies en bijdragen**
Exploitatiesubsidies worden ten gunste van staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen. Bijdragen worden gerealiseerd in het jaar van verkrijging.

**Belastingen**
Stichting Behoud en Herbestemming Religieus Erfgoed is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

# 4. Toelichting bij de balans

## Activa

Financiële vaste activa
Dit betreft een uitgezette achtergestelde, aflossingsvrije lening met een hoofdsom van € 250.000 en een rentepercentage van 3% per jaar, voor de looptijd van 50 jaar.

Nog te ontvangen rente
Dit betreft nog te ontvangen rente over de verstrekte lening.

Liquide middelen
Dit betreft het saldo van een bij de Rabobank aangehouden bankrekening.

## Passiva

Stichtingsvermogen
Het verloop is als volgt:

| | 31-12-25 | 31-12-24 |
|---|---|---|
| Stand per 1 januari | 291.051 | 289.019 |
| Resultaat boekjaar | 1.998 | 2.032 |
| Stand ultimo periode | 293.049 | 291.051 |

Nog te betalen bedragen
Dit betreffen de volgende kosten:

| | 31-12-25 | 31-12-24 |
|---|---|---|
| Reliwiki, jaarbijdrage 2025 | 5.386 | - |
| Reliwiki, indexatie 2024 | 79 | 79 |
| Bankkosten | 10 | 9 |
| Stand ultimo periode | 5.475 | 88 |

# 5. Toelichting bij de staat van baten en lasten

Baten

*Legaten*
In 2025 zijn geen legaten ontvangen.

*Rentebaten*
Dit betreft rente over de uitgezette leningen.

Bedrijfslasten
BOEi verstrekt met ingang van 2018 een bijdrage in natura, door de kosten voor de administratievoering voor eigen rekening te nemen. Hier wordt geen factuur voor gestuurd aan de Stichting BHRE.

De bijdrage aan Reliwiki is een jaarlijkse bijdrage welke in ieder geval is toegezegd tot en met 2026.

Amersfoort, 1 juni 2026

De bestuurder

Signed By: Arno Boon
26/06/2026 08:40:18 +02:00
ID: 9f7920c6-e71e-4d17-9bab-ac1d94972d50
Auth: Scribble

S.C.J.M. Pijnenborg

Signed By: S.Pijnenborg
26/06/2026 08:13:00 +02:00
ID: 9f7920c6-e71e-4d17-9bab-ac1d94972d50
Auth: Scribble

A.K.D. Boon

Signed By: Suzanne Kocken
20/06/2026 14:08:34 +02:00
ID: 9f7920c6-e71e-4d17-9bab-ac1d94972d50
Auth: Scribble

S.R. Kocken

Signed By: Ton Nelissen
30/06/2026 09:35:42 +02:00
ID: 9f7920c6-e71e-4d17-9bab-ac1d94972d50
Auth: Scribble

A.L.M. Nelissen

Signed By: R.A.M. (Roel) van de Bilt
26/06/2026 07:47:50 +02:00
ID: 9f7920c6-e71e-4d17-9bab-ac1d94972d50
Auth: Scribble

R.A.M. van de Bilt

## 6. Overige gegevens

Stichting Behoud en Herbestemming Religieus Erfgoed
De stichting is opgericht op 28 december 2010.
Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel : 30219466

Organisatie
Het bestuur van de stichting wordt gevormd door:
Mw. S.C.J.M. Pijnenborg (voorzitter)
Dhr. A.K.D. Boon (penningmeester, secretaris)
Dhr. A.L.M. Nelissen (bestuurslid)
Dhr. R.A.M. van de Bilt (bestuurslid)
Mw. S.R. Kocken (bestuurslid)

ANBI
Stichting Behoud en Herbestemming Religieus Erfgoed is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

RSIN: 817241565

Overige gegevens
Website: www.bhre.nl
Email: info@bhre.nl
Postadres: Postbus 2641, 3800 GD Amersfoort